

ORGELCOMMISSIE
DER NEDERL. HERVORMDE KERK

0149-047-91
HOGES-01-04

ERS

0125.0.0.V.

12 januari 1965.

aan het College van Kerkvoogden
der Hervormde Gemeente,
B e i l e n . -

Erwaarde Heren,

Hiermede hebben wij het genoegen U een voorlopig advies uit te brengen, als bedoeld in artikel 2 van de generale regeling voor de werkwijze van de Orgelcommissie.

Het orgel, volgens onze gegevens gebouwd door de orgelsaker van Oeckelen te Harenermolen, omvat 11 registers, welke zijn geplaatst op een C- en een Cislade.

De dispositie is als volgt:

Prestant 16' (vanaf klein e)

Bourdon 16'

Prestant 8'

Helpijp 8'

Viola di Gamba 8'

Octaaf 4'

Nachthoorn 4'

Quint 3' (op registerplaatje staat Quikt!)

Octaaf 2'

Mixtuur 3-4-5 sterk (gedeeld in bas en disc.) (registerplaatje vermeldt Mictuur!)

Trompet 8' (bas en discant)

windlosser

De manuaalovang is van C - g''', die van het pedaal is van C - d'.

De registers Bourdon 16, Octaaf 4, Quint 3, Octaaf 2, Mixtuur en Trompet kunnen door een trede worden uitgeschakeld, wanneer zij zijn getrokken.

De toestand, waarin het instrument verkeert is verre van rooskleurig, met name wat betreft de windladen. Deze n.l. vertonen in hevige mate windverlies. Bij de zgn blinde proef (waarbij zonder de registers te openen een groot aantal toetsen tegelijkertijd wordt neergedrukt) blijken de laden zeer veel door- en bijspreek te hebben, terwijl bovendien zoveel wind wegloopt, dat binnen korte tijd de balg geheel leeg is.

De toets- en de registermechaniek rammelen in hevige mate door slijtage.

Ook de toetsen van manuaal- en pedaalklavier klepperen.

Het toetsbeleg van het manuaalklavier is gesleten; van één toets ontbreekt een plaatje toetsbeleg. Het klavierbakje lijkt niet het oorspronkelijke te zijn. Dit geldt eveneens voor het velbord van het pedaal en een reeks winkelbaken.

De windvoorziening geschiedt door een windmachine, welke een aantal jaren geleden is geplaatst door de fa Flentrop. De balg is een grote magazijnbalg, waarbij een trapinstallatie aanwezig is.

Het pijpwerk, dat overeenkomstig de in de bouwtijd van het orgel gevolgde intonatiemethode, is voorzien van overlengten (expressions) en kernsteken, bevindt zich in een redelijk-goede staat. Hier en daar zijn steurende beschadigd en ook zijn enkele pijpen krom geslagen.

Het frontpijpwerk vertoont enkele deuken en vlekken, De laatste zijn zeer waarschijnlijk te wijten aan excrementen van vlermuizen.

Het leder van de afsluiter voor de registers Bourdon 16' enz. is vergaan, waar-
door wind ontsnapt.

0149-040-01
+0985-03-04

0125.0.0.V.

12 januari 1965.

Het snijwerk aan de zijanten van de kas is hersteld met behulp van triplexhout. Dit triplex is in sterke mate vervormd. De orgelkas bevindt zich in een goede staat. Vergelijken met het aantal registers, dat in deze kas is geplaatst is deze laatste van sterk overdreven afmetingen.

Een herstel van het instrument is dringend geboden, zal het orgel niet verder vervallen. Dit herstel dient dan te omvatten: herstel van de windladen, het rammelvrij-maken van de mechanieken, herstel van de beschadigde pijpen en winddicht-maken van balg, kanalen enz.

De kosten van e.e.a. begroten wij op f 35000,- à f 40000,- indien het werk wordt uitgevoerd door een van de bekende binnenlandse orgelmakers, waarbij in de eerste plaats, wordt gedacht aan de Fa Flentrop te Zaandam, welke Uw orgel in onderhoud heeft.

Wij achten het echter mogelijk, dat dit bedrag kan worden teruggeschreefd, indien het werk wordt uitgevoerd door een orgelmaker, welke slechts een klein bedrijf heeft en derhalve lager kan calculeren, aangezien zijn bedrijfskosten naar verhouding gering zijn. In dit verband willen wij U de naam noemen van de Heer J. Fama te Utrecht, welke zich ruim een jaar geleden als zelfstandig orgelmaker heeft gevestigd en zich in het najaar heeft geassocieerd met de Heer Raadgever. Beide heren hebben lange tijd gewerkt bij de orgelmakers van Vulpen te Utrecht en kennen het vak door en door.

Wij stellen U voor zowel bij de fa Flentrop als bij de Heren Fama en Raadgever vrijblijvend offerte te doen aanvragen voor de restauratie van het orgel.

Het is duidelijk, dat U voor de beoordeling van de offerten, het uitwerken van de plannen en de geregelde controle op de restauratiewerkzaamheden de bijstand van een orgeladviseur niet kunt ontberen. In dit verband noemen wij U de namen van de Heren Klaas Bolt en Lambert Erné, waarbij wij moeten opmerken, dat laatstgenoemde over aanmerkelijk veel meer ervaring beschikt inzake de restauratie van orgels dan eerstgenoemde, zodat wij menen U de Heer Erné, wiens adres luidt: Paulus Potterstr. 5bis te Utrecht (tel. 030-11604) in de eerste plaats te moeten aanbevelen.

Indien U zulks wenst zullen wij U gaarne met één der beide Heren in contact brengen.

Tenslotte berichten wij U nog, dat -blijkens navraag bij de Rijksadviseur voor orgelkas de kans op een subsidie in de van overheidswege restauratiekosten uitgezonderd moet worden gezocht.

Te Uven gerieve zenden wij een doorslag deses rechtstreeks aan (de kerkvoogdijkkamer van) het Provinciaal College van Toezicht.

Vertrouwende U met het bovenstaande van dienst te zijn geweest en Uw berichten met belangstelling tegemoetsien, verblifven wij

Hoogachtend,
namens de Orgelcommissie
der Ned. Hervormde Kerk:

H/ek

(S.C.de Waard-secretaris)